UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

22 päivänä huhtikuuta 2010 *

Asioissa T-274/08 ja T-275/08,

Italian tasavalta, asiamiehenään avvocato dello Stato S. Fiorentino,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään F. Jimeno Fernández ja P. Rossi,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

jossa kantaja vaatii asiassa T-274/08 unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahastosta) rahoitettaviin menoihin liittyvien jäsenvaltioiden maksajavirastojen tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä varainhoitovuoden 2007 osalta 30.4.2008 tehdyn komission päätöksen 2008/396/EY (EUVL L 139, s. 33) siltä osin kuin siinä sisällytetään korkoja Italian valtion talousarviosta yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21.6.2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 (EUVL L 209, s. 1) 32 artiklan 5 kohdan nojalla maksettaviin määriin, ja asiassa T-275/08 se vaatii kumoamaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta rahoitettuja varainhoitovuoden 2006 menoja koskevien, Saksan, Italian ja Slovakian eräiden maksajavirastojen tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä 30.4.2008 tehdyn komission päätöksen 2008/394/EY (EUVL L 139, s. 22) siltä osin kuin siinä sisällytetään korkoja Italian valtion talousarviosta asetuksen N:o 1290/2005 32 artiklan 5 kohdan nojalla maksettaviin määriin,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Vilaras sekä tuomarit M. Prek (esittelevä tuomari) ja V. M. Ciucă,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 25.11.2009 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annettu säännöstö

1 Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annettu perussäännöstö on 1.1.2007 alkaen toteutettujen menojen osalta yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21.6.2005 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1290/2005 (EUVL L 209, s. 1; jäljempänä perusasetus).

2 Perusasetuksen 49 artiklassa säädetään seuraavaa:

”[Perusasetusta] sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2007 – –

Seuraavia säännöksiä sovelletaan kuitenkin 16 päivästä lokakuuta 2006:

– – –

– 32 artiklaa asetuksen (ETY) N:o 595/91 3 artiklan mukaisesti tiedoksiannettuihin tapauksiin, joissa määriä ei ole saatu perittyä takaisin kokonaisuudessaan 16 päivänä lokakuuta 2006,

– – –”

3 Perusasetuksen 25 perustelukappale kuuluu seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden olisi yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi toteutettava toimenpiteitä varmistuakseen siitä, että kyseisistä rahastoista rahoitetut toimet pannaan asianmukaisesti täytäntöön. Jäsenvaltioiden on myös estettävä tuensaajien tekemät väärinkäytökset ja käsiteltävä ne tehokkaasti.”

4 Perusasetuksen 26 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Jos maataloustukirahastosta maksettuja määriä peritään takaisin, takaisin perityt määrät olisi palautettava tukirahastolle kun kyse on yhteisön lainsäädännön vastaisista menoista, joihin ei ole oikeutta. Olisi säädettävä taloudellisen vastuun järjestelmästä, jota sovelletaan silloin kun väärinkäytöksiä on tehty eikä määriä ole peritty takaisin kokonaisuudessaan. Tätä varten olisi otettava käyttöön menettely, jonka avulla komissio voi suojata yhteisön talousarvioon liittyviä etuja ja päättää periä jäsenvaltiolta osan väärinkäytösten vuoksi menetetyistä määristä, joita ei ole peritty takaisin kohtuullisessa määräajassa. Eräissä jäsenvaltion suorittamaa laiminlyöntiä koskevissa tapauksissa koko määrä olisi perittävä asianomaiselta jäsenvaltiolta. Taloudellinen taakka olisi kuitenkin voitava jakaa tasapuolisesti yhteisön ja jäsenvaltion kesken,

sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioille niiden sisäisistä menettelyistä johtuvien velvollisuuksien noudattamista.”

5 Perusasetuksen 30 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ”komissio päättää hyväksyttyjen maksajavirastojen tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä ennen asianomaista varainhoitovuotta seuraavan vuoden huhtikuun 30 päivää – – 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan iii alakohdan mukaisesti toimitettujen tietojen perusteella”.

6 Perusasetuksen 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan iii alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava Euroopan komissiolle maataloustukirahastosta rahoitettuihin toimiin liittyvien yksittäisten toimien osalta ”hyväksyttyjen maksajavirastojen vuotuiset tilinpäätökset, joiden mukana on hyväksytyn maksajaviraston vastuuhenkilön allekirjoittama tarkastuslausuma, niiden tarkastamista ja hyväksymistä varten tarvittavat tiedot sekä – – todentamisviranomaisen laatima todentamista koskeva selvitys”.

7 Perusasetuksen 32 artiklan 1 kohdan mukaan ”väärinkäytösten tai laiminlyöntien vuoksi takaisin perityt määrät on suoritettava korkoineen maksajavirastoille, jotka palauttavat ne maataloustukirahastolle sidottuina tuloina merkiten määrät sille kuukaudelle, jona ne tosiasiallisesti saadaan perittyä takaisin”.

8 Perusasetuksen 32 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan iii alakohdassa säädetyn tilinpäätöksen toimittamisen yhteydessä toimitettava komissiolle yhteenveto väärinkäytösten vuoksi aloitetuista takaisinperintämenettelyistä ja eriteltävä vielä takaisin perimättä olevat määrät hallinnollisen ja/tai oikeudellisen menettelyn mukaan sekä väärinkäytöstä koskevan ensimmäisen hallinnollisen tai oikeudellisen päätöksen tekovuoden mukaan.

9 Perusasetuksen 32 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Komissio voi – – päättää vaatia vielä takaisin perimättä olevat määrät jäsenvaltiolta, jos

a) jäsenvaltio ei ole ensimmäisen asteen hallinnollisen tai oikeudellisen päätöksen tekovuotta seuraavan vuoden kuluessa aloittanut kaikkia kansallisessa ja yhteisön lainsäädännössä säädettyjä hallinnollisia tai oikeudellisia menettelyjä määrien takaisin perimiseksi;

b) ensimmäisen asteen hallinnollista tai oikeudellista päätöstä ei ole tehty tai se on tehty niin myöhään, että takaisinperintä saattaa vaarantua, tai jos väärinkäytöstä ei ole sisällytetty – – yhteenvetoon ensimmäisen asteen hallinnollisen tai oikeudellisen päätöksen tekovuotta seuraavan vuoden kuluessa.”

10 Perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos takaisinperintää ei toteuteta neljän vuoden kuluessa ensimmäisen asteen hallinnollisen tai oikeudellisen päätöksen tekemisestä tai kahdeksan vuoden kuluessa, jos takaisinperintää käsitellään kansallisessa tuomioistuimessa, takaisinperinnän toteuttamatta jättämisestä aiheutuvista taloudellisista seurauksista vastaavat 50-prosenttisesti kyseinen jäsenvaltio ja 50-prosenttisesti yhteisön talousarvio.

Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa yhteenvedossa erikseen määrät, joita ei ole peritty takaisin tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyssä määräajassa.

Takaisinperinnän toteuttamatta jättämisestä johtuvan taloudellisen taakan jakautuminen ensimmäisen alakohdan mukaisesti ei rajoita asianomaisen jäsenvaltion velvollisuutta jatkaa takaisinperintämenettelyä tämän asetuksen 9 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi. Näin takaisin perityistä määristä palautetaan maataloustukirahastolle 50 prosenttia tämän artiklan 2 kohdassa säädetyn pidätyksen soveltamisen jälkeen.

Jos takaisinperintämenettelyssä todetaan lopullisella hallinnollisella tai oikeudellisella päätöksellä, että väärinkäytöstä ei ole tapahtunut, asianomainen jäsenvaltio ilmoittaa sille ensimmäisen alakohdan mukaisesti aiheutuneen taloudellisen taakan maataloustukirahastolle menona.

Jos takaisinperintää ei asianomaisesta jäsenvaltiosta riippumattomista syistä ole voitu toteuttaa ensimmäisen alakohdan mukaisessa määräajassa ja jos takaisin perittävä määrä on yli 1 miljoona euroa, komissio voi jäsenvaltion pyynnöstä kuitenkin jatkaa alkuperäistä määräaikaa enintään 50 prosentilla.”

11 [Perus]asetuksen – – soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten hyväksymisen sekä maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta 21.6.2006 annetun komission asetuksen (EY) N:o 885/2006 (EUVL L 171, s. 90) 6 artiklan mukaan ”[perus]asetuksen – – 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan iii alakohdassa tarkoitetun vuotuisen tilinpäätöksen on sisällettävä – – liitteessä III esitetyn mallin mukainen taulukko varainhoitovuoden lopulla perittävistä määristä”.

Euroopan yhteisön yleistä talousarviota koskeva säännöstö

12 Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25.6.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (EYVL L 248, s. 1; jäljempänä varainhoitoasetus) 71 artiklan 4 kohdan mukaan ”yhteisöille maksettavan viivästyskoron edellytyksistä säädetään soveltamissäännöissä”.

13 [Varainhoitoasetuksen] soveltamissäännöistä 23.12.2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (EYVL L 357, s. 1) 86 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ”jos saamista ei ole maksettu – – saamisesta peritään korkoa – –, sanotun kuitenkaan rajoittamatta alakohtaisten säädösten soveltamisesta johtuvia erityissäännöksiä”.

Asian käsittelyn aiemmat vaiheet

14 Italian tiettyjen maksajavirastojen, erityisesti Agenzia per le erogazioni in agricolturan (AGEA, maatalousalan tukiviranomainen), varainhoitovuosien 2006 ja 2007 todentamiseksi perusasetuksen 30 artiklan mukaisesti ja niiltä pyydettyjen tietojen antamiseksi komissiolle komission maatalouden pääosaston toimihenkilöt tekivät tarkastusmatkan Italiaan 27.–30.11.2007. Tämän virkamatkan tarkoituksena oli määrittää komissiolle lähetettävät tiedot summista, jotka liittyivät väärinkäytöksiin, joiden vuoksi takaisinperintämenettely oli aloitettu.

15 AGEA lähetti komissiolle 1.2.2008 päivätyillä kirjeillään yhteenvedot väärinkäytösten vuoksi aloitetuista takaisinperintämenettelyistä selityksineen, joissa se toteaa, että se ”varaa itselleen oikeuden toimenpiteisiin, joilla on tarkoitus suojella Italian val-

tion taloudellisia etuja niiden summien kompensoimisen osalta, jotka osoittautuvat perusteettomiksi korkojen laskemiseksi vahvistettujen yhteisön esittämien kriteerien soveltamisen johdosta”.

16 Komissio lähetti 28.3. (asia T-274/08) ja 22.4.2008 (asia T-275/08) Italian tasavallalle muistion, jossa se ilmoitti maksajavirastojen tilit, jotka ehdotettiin tarkastettaviksi ja hyväksyttäviksi, ja täsmensi, että määrät, jotka on vahvistettu rahoituksellisina seurauksina siitä, että väärinkäytösten johdosta maksettavia määriä ei ole peritty takaisin, perustuivat AGEA:n antamiin tietoihin.

17 Komissio teki 30.4.2008 jäsenvaltioiden maksajavirastojen toimittamien tietojen perusteella Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahastosta) rahoitettaviin menoihin liittyvien jäsenvaltioiden maksajavirastojen tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä varainhoitovuoden 2007 osalta päätöksen 2008/396/EY (EUVL L 139, s. 33) (asia T-274/08) sekä Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta rahoitettuja varainhoitovuoden 2006 menoja koskevien, Saksan, Italian ja Slovakian eräiden maksajavirastojen tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä päätöksen 2008/394/EY (EUVL L 139, s. 22) (asia T-275/08).

18 Päätöksissä 2008/396 ja 2008/394 ilmoitetaan määrät, jotka on perittävä takaisin kultakin jäsenvaltiolta tai jotka on maksettava niille, mukaan lukien perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdasta johtuvat määrät.

19 Italian tasavallan osalta päätöksissä 2008/396 ja 2008/394 määrätään Italialle turhista ennakkomaksuista tehtävistä 114 581 208,51 euron ja 99 839 568,22 euron suuruisista vähennyksistä väärinkäytösten tai laiminlyöntien perusteella takaisinperittävinä määrinä. Nämä summat sisältävät määrät, jotka vastaavat Italian tasavallalle perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan nojalla määrättyjä rahoituksellisia seurauksia, jos vää-

rinkäytöksiin tai laiminlyönteihin perustuvien määrien takaisinperintää ei toteuteta neljän vuoden kuluessa ensimmäisen asteen hallinnollisen tai oikeudellisen päätöksen tekemisestä tai kahdeksan vuoden kuluessa, jos takaisinperintää käsitellään kansallisessa tuomioistuimessa.

Menettely ja asianosaisten vaatimukset

20 Italian tasavalta on nostanut nyt esillä olevat kanteet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 11.7.2008 toimittamillaan kannekirjelmillä, jotka on rekisteröity numeroilla T-274/08 ja T-275/08.

21 Unionin yleinen tuomioistuin (viides jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa näiden kahden asian suullisen käsittelyn.

22 Asianosaisten lausumat sekä niiden vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 25.11.2009 pidetyssä istunnossa.

23 Koska asianosaisia oli kuultu tältä osin istunnoissa, unionin yleinen tuomioistuin (viides jaosto) katsoi, että nämä kaksi asiaa on sen työjärjestyksen 50 artiklan 1 kohdan mukaisesti yhdistettävä tuomion antamista varten.

24 Italian tasavalta vaatii asiassa T-274/08, että unionin yleinen tuomioistuin kumoaa päätöksen 2008/396 siltä osin kuin siinä lasketaan korot Italian valtion talousarviosta perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan mukaisesti varainhoitovuodelta 2007 maksettaville summille.

25 Asiassa T-275/08 Italian tasavalta vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin kumoaa päätöksen 2008/394 siltä osin kuin siinä lasketaan korot Italian valtion talousarviosta perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan mukaisesti varainhoitovuodelta 2006 maksettaville summille.

26 Asioissa T-274/08 ja T-275/08 komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa Italian tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

27 Italian tasavalta esittää kanteidensa tueksi yhden ainoan kanneperusteen, joka koskee perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan rikkomista.

Asianosaisten lausumat

28 Italian tasavalta väittää, että komissio on tulkinnut virheellisesti perusasetuksen 32 artiklan 5 kohtaa. Se moittii komissiota pääosin siitä, että tämä on vaatinut sitä tämän säännöksen nojalla maksamaan summat, joihin sisältyvät viivästyskorot,

vaikka Italian oikeudessa ei ole mahdollista laskea korkoja, jos oikeuden päätös asiassa puuttuu.

29 Italian tasavalta katsoo ensinnäkin, että perusasetuksen 32 artiklan 5 kohtaa on tulkittava niin, että se koskee vain pääomia eikä niitä mahdollisia korkoja, joita näille summille olisi voinut kertyä. Se korostaa tältä osin, että tämä säännös ei koske korkotuottoa, kun taas mainitun artiklan 1 kohdassa korot mainitaan nimenomaisesti. Se päättelee tästä, että lainsäätäjän tarkoituksena on ollut säännellä perusasetuksen 32 artiklan 1 ja 5 kohdalla kahta eri tilannetta. Tämän artiklan 1 kohdassa viitataan tilanteisiin, joissa takaisinperintämenettely on päättynyt ja korot on jo peritty tuensaajilta. Näin ollen olisi epäasianmukaista, että valtio voisi ”panna ne syrjään”. Sitä vastoin perusasetuksen 32 artiklan 5 kohta koskee vireillä olevia menettelyjä, joiden osalta korkojen mukaan laskeminen sekä päivä, josta lähtien ne alkavat juosta, ovat epävarmoja.

30 Lisäksi Italian tasavalta väittää, että koska perusasetuksen 32 artiklan 5 kohta on poikkeuksellinen ja poikkeus tämän artiklan 1 kohdassa mainitusta yleisestä periaatteesta, sitä on tulkittava suppeasti se seikka huomioon ottaen, että käsitettä ”korot” ei mainita nimenomaisesti.

31 Toiseksi Italian tasavalta katsoo, että tässä tulkinnassa otetaan huomioon jäsenvaltion juridinen mahdottomuus määrittää korkojen määrä niin kauan kuin varojen saajalta olevaa saatavaa ei ole todettu tuomioistuinmenettelyssä, koska codice civilen (Italian siviililaki) 2033 §:n mukaan tuomioistuimen tehtävänä on määrittää korkojen kertymisen alkamisajankohta sen mukaan, onko varojensaaja vilpittömässä vai vilpillisessä mielessä. Lisäksi Italian tasavalta katsoo, että se, että korot otetaan huomioon vain, kun maksettavat summat on lopullisesti todettu, vastaa parhaiten perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan logiikkaa; tämän säännöksen kolmannen, neljännen ja viidennen

alakohdan teksti osoittaa, että kyseessä on väliaikainen summittainen tilien tarkastaminen ja hyväksyminen, jota voidaan myöhemmin täydentää.

32 Kolmanneksi Italian tasavalta väittää, ettei se ole koskaan edes hiljaisesti hyväksynyt komission määräämiä laskentakriteerejä. Italian maksajavirasto on yhtäältä aina väittänyt, että kun takaisinperintämenettelyt riitautetaan kansallisissa tuomioistuimissa, perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan nojalla jäsenvaltioiden maksettaviksi kuuluvat määrät eivät saa sisältää korkoja, ja toisaalta se on nimenomaisesti ilmoittanut komissiolle tästä oikeudenkäyntiä edeltäneessä hallinnollisessa menettelyssä ja varannut itselleen oikeuden saattaa asian yhteisön tuomioistuinten käsiteltäväksi. Näin ollen se seikka, että maksajavirasto oli toimittaessaan komissiolle tilien tarkastamista ja hyväksymistä varten tarpeelliset asiakirjat, sisällyttänyt korot perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan nojalla maksettaviin määriin, on merkityksetön.

33 Komissio kiistää Italian tasavallan väitteet ja katsoo, että se ei ole tulkinnut virheellisesti perusasetuksen 32 artiklan 5 kohtaa.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

34 Aluksi on huomautettava, että Italian tasavalta pyrkii ainoalla kanneperusteellaan osoittamaan, että päätökset 2008/396 ja 2008/394 on kumottava, koska komissio on ottaessaan korot huomioon perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan nojalla tulkinnut tätä säännöstä virheellisesti. Koska komissio on määrännyt Italian tasavallalle ennakoista perusasetuksen 32 artiklan nojalla 114 581 208,51 euron (asia T-274/08) ja 99 839 568,22 euron (asia T-275/08) suuruiset vähennykset, jotka sisältävät tämän artiklan 5 kohtaan perustuvat määrät, Italian tasavalta moittii komissiota siitä, että se on laskenut nämä määrät ottamalla huomioon myös korot.

35 Perusasetuksen 32 artikla koskee jäsenvaltioiden velvollisuutta periä takaisin summat sellaisilta tuensaajilta, jotka ovat syyllistyneet väärinkäytöksiin tai laiminlyönteihin.

36 Perusasetuksen 32 artiklan 5 kohta koskee niitä erityisiä tilanteita, joissa jäsenvaltio ei ole perinyt takaisin määriä neljän vuoden kuluessa ensimmäisen asteen hallinnollisen tai oikeudellisen päätöksen tekemisestä tai kahdeksan vuoden kuluessa, jos takaisinperintää käsitellään kansallisessa tuomioistuimessa. Tällaisia tilanteita varten on täsmennetty, että ”takaisinperinnän toteuttamatta jättämisestä aiheutuvista taloudellisista seurauksista vastaavat 50-prosenttisesti kyseinen jäsenvaltio ja 50-prosenttisesti yhteisön talousarvio”.

37 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (ks. asia C-17/03, VEMW ym., tuomio 7.6.2005, Kok., s. I-4983, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja yhdistetyt asiat T-22/02 ja T-23/02, Sumitomo Chemical ja Sumika Fine Chemicals v. komissio, tuomio 6.10.2005, Kok., s. II-4065, 47 kohta).

38 Näiden periaatteiden valossa on tarkasteltava, onko perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdassa oleva ilmaisu ”rahoitukselliset seuraukset” ymmärrettävä niin, että sillä tarkoitetaan vain summia, joita ei ole peritty takaisin, vai niin, että sillä tarkoitetaan sekä näitä summia että niihin liittyviä korkoja.

39 Ensinnäkin on selvää, että vastaus tähän kysymykseen voidaan päätellä perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan kirjaimellisesta tulkinnasta, kun otetaan huomioon ilmaisun ”rahoitukselliset seuraukset” selvä merkitys. Tältä osin on todettava, että tällä ilmaisulla on laaja merkitys, koska se voi sisältää kaikki luonteeltaan rahoitukselliset seuraukset, jotka liittyvät siihen, että säännönvastaisesti maksettuja summia ei ole

peritty takaisin. Näihin seurauksiin kuuluvat välttämättä kuitenkin myös korot, jotka olisi pitänyt maksaa perusasetuksen 32 artiklan 1 kohdan nojalla.

40 Toiseksi tätä kirjaimellista tulkintaa tukee perusasetuksen 34 artiklan 1 kohdan a alakohta, jonka mukaan ”[varainhoito]asetuksen 18 artiklassa tarkoitettuina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina pidetään seuraavia: – – määrät, jotka on tämän asetuksen 31, 32 ja 33 artiklan mukaisesti maksettava korkoineen yhteisön talousarvioon”.

41 Edellä 39 kohdassa esitetty tulkinta on myös yhdenmukainen tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyn yleisen rakenteen kanssa. Perusasetuksen 32 artiklan 5 kohtaa on nimittäin luettava ottaen huomioon mainitun asetuksen 32 artiklan 1 kohta, joka merkitsee yleisiä rajoja alalla, joka koskee summien maksamista yhteisölle takaisin varojen käytön yhteydessä tapahtuneiden väärinkäytösten tai laiminlyöntien johdosta. Koska tämän artiklan 5 kohta ei mitenkään muuta korkojen laskemisen periaatetta, vaan siinä ainoastaan jaetaan rahoituksellinen vastuu jäsenvaltion ja yhteisön talousarvion kesken silloin, kun maksettaviksi kuuluvia määriä ei ole peritty takaisin kohtuullisessa ajassa, siitä ilmenee varmasti, että perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdassa mainitut ”rahoituksselliset seuraukset” sisältävät muun muassa pääomat sekä niihin liittyvät korot.

42 Väite, jonka mukaan ilmaisun ”korot” puuttuminen 32 artiklan 5 kohdasta osoittaa lainsäätäjän tahtoa säännellä tämän saman artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta tilanteesta eroavaa tilannetta, koska mainittu 5 kohta tarkoittaa vain summittaista ja tilapäistä tilien tarkastusta ja hyväksymistä, on myös hylättävä. Pitää tosin paikkansa, että mainitun 5 kohdan kolmannen alakohdan mukaan jäsenvaltiolla on velvollisuus toteuttaa takaisinperintämenettely. Tästä seuraa välttämättä, että rahoituksellisten seurausten määrää saatetaan myöhemmin oikaista. Tämä myöhempien oikaisujen määrä koskee kuitenkin kaikkia rahoituksellisia seurauksia, jotka lasketaan perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan nojalla, mukaan lukien pääomiin liittyvät korot. Korkojen huomioon ottaminen perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan ensimmäisessä

alakohdassa tarkoitettuina rahoituksellisina seurauksina ja tämän tilien tarkastuksen ja hyväksymisen tilapäisen luonteen välillä ei siis ole mitään ristiriitaa.

43 Näin ollen on hylättävä Italian tasavallan eri väitteet, jotka koskevat yhtäältä sitä, että ainoastaan perusasetuksen 32 artiklan 1 kohdassa viitataan nimenomaisesti korkojen laskemiseen, ja toisaalta sitä, että perusasetuksen 32 artiklan 5 kohta on poikkeus 32 artiklan 1 kohdasta, joten sitä olisi tulkittava suppeasti ja ottamalla huomioon, että siinä ei nimenomaisesti mainita ilmaisua ”korot”.

44 Kolmanneksi perusasetuksen johdanto-osasta ja erityisesti sen 25 ja 26 perustelukappaleesta ilmenee, että perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdassa käyttöön otetun taloudellisen yhteisvastuun järjestelmän tarkoituksena on suojata yhteisön talousarvioon liittyviä etuja siten, että jäsenvaltioon kohdistetaan osa väärinkäytösten vuoksi maksettavista määristä, joita ei ole peritty takaisin kohtuullisessa määräajassa. Kuten komissio perustellusti korostaa, velvollisuus periä väärinkäytösten toteamisen ja kyseessä olevien summien tosiasiallisen takaisinperinnän välillä kertyneet korot on luonteeltaan kompensoiva, koska korot liittyvät vahinkoon, jota yhteisön talousarviolle on tilapäisesti aiheutunut sen vuoksi, että sen hyväksi laskettua saatavaa ei ole peritty. Näin ollen korkojen jättäminen takaisin perittävien summien ulkopuolelle ja siten kyseessä olevan jäsenvaltion vastuulla olevan määrän vähentäminen olisi ristiriidassa yhteisön talousarvion taloudellisten etujen suojaamisen kanssa, koska viimeksi mainittu kärsisi näin ollen suurimman osan rahoituksellisista seurauksista, joita koituu siitä, että väärinkäytösten johdosta maksettavia määriä ei ole peritty takaisin kohtuullisessa ajassa.

45 Neljänneksi on korostettava, että periaatteella, jonka mukaan korot ovat liitännäisiä pääomalle ja niitä käsitellään kirjanpidossa samoin kuin pääomia, on yleinen merkitys yhteisön talousarviota koskevan säännöstön rajoissa, kuten osoittaa asetuksen N:o 2342/2002 86 artiklan 1 kohta, joka on annettu varainhoitoasetuksen 71 artiklan 4 kohdan nojalla ja jossa täsmennetään, että ”jos saamista ei ole maksettu – –, saamisesta peritään korkoa – –, sanotun kuitenkaan rajoittamatta alakohtaisten säädösten soveltamisesta johtuvia erityissäännöksiä”.

46 Edellä esitetyn perusteella on siis pääteltävä, että Italian tasavalta väittää virheellisesti, että komissio on tulkinnut väärin perusasetuksen 32 artiklan 5 kohtaa sisällyttäessään korot tämän säännöksen nojalla maksettaviin summiin.

47 Tätä päätelmää ei horjuta Italian tasavallan väite siitä, että sen on mahdotonta soveltaa perusasetuksen 32 artiklan 5 kohtaa codice civilen 2033 §:n vuoksi; tämä pykälä estää korkojen laskemisen lähtökohdan vahvistamisen täsmällisesti niin kauan kuin saatavaa ei ole vahvistettu tuomioistuimessa.

48 Ensinnäkään tällainen viittaus kansalliseen lainsäädäntöön ei ole merkityksellinen nyt esillä olevien kanteiden yhteydessä kyseessä olevan ainoan kysymyksen suhteen eli perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan tulkinnan suhteen eikä täsmällisemmin sanoen sen kysymyksen suhteen, onko korot otettava huomioon tämän säännöksen nojalla.

49 Toiseksi pitää tietysti paikkansa, että yhteisön oikeuden nojalla aiheettomasti maksettujen summien palauttamista koskevat riita-asiat on yhteisön säännösten puuttuessa ratkaistava kansallisissa tuomioistuimissa kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jollei yhteisön oikeudessa asetetuista rajoista muuta johdu, niin, että kansallisessa oikeudessa säädetyt yksityiskohtaiset soveltamissäännöt eivät saa tehdä yhteisön säännöstön täytäntöönpanoa käytännössä mahdottomaksi ja kansallista lainsäädäntöä on sovellettava tavalla, joka ei ole syrjivä niihin menettelyihin nähden, joita samantyyppisten kansallisten riita-asioiden ratkaisemisessa noudatetaan (ks. yhdistetyt asiat C-383/06–C-385/06, Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening ym., tuomio 13.3.2008, Kok., s. I-1561, 48–50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Vaikka tästä seuraa välttämättä, että kaikki liitännäiset kysymykset, jotka koskevat Italian tasavallan suorittamaa sellaisten määrien takaisinperintää, jotka on perusteettomasti maksettu yhteisön talousarviosta, ja joita ei säännellä yhteisön säännöksillä, on käsiteltävä asiaa koskevien kansallisen oikeuden sääntöjen mukaan, kansallisen oikeuden soveltaminen ei voi horjuttaa periaatetta, jonka mukaan korot on otettava perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan mukaisesti huomioon.

50 Kolmanneksi komissio korostaa perustellusti, että se, että maksajavirasto on sisällyttänyt korot summiin, jotka se on ilmoittanut komissiolle, jotta komissio laskisi päätöksissä 2008/396 ja 2008/394 tarkoitetut määrät, osoittaa, ettei ole mahdotonta sisällyttää näitä korkoja määriin, jotka jäsenvaltioiden on maksettava perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan nojalla. Lisäksi on todettava, että Italian tasavalta ei ole ilmoittanut komissiolle perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan nojalla maksettaviksi kuuluvien määrien summaa ilman pääomitettuja korkoja.

51 Edellä todetusta johtuu, että komissio ei ole tehnyt oikeudellista virhettä perusasetuksen 32 artiklan 5 kohdan tulkinnan suhteen katsoessaan, että korot on otettava huomioon jäsenvaltion tämän säännöksen nojalla maksettaviksi kuuluvien summien yhteydessä.

52 Näin ollen kanteet on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

53 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

54 Koska Italian tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut asiat seuraavasti:

1) Asiat T-274/08 ja T-275/08 yhdistetään tuomion antamista varten.

2) Kanteet hylätään.

3) Italian tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Vilaras Prek Ciucă

Julistettiin Luxemburgissa 22 päivänä huhtikuuta 2010.

Allekirjoitukset